



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

4 De restitutione facienda ex vulnere, vel amputatione membri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

quam vita: ergo erit dandum aliquid spirituale. Respondetur: Sicut pecunia est longe vilior quam vita, ita quodcumque spirituale bonum est longe pretiosius, quam vita temporalis: proinde pretiosiora bona non tenentur dare pro minus pretiosis, & inferioribus.

Decimotertio quaeritur, An homicida ipso iure amittat Ecclesiasticum beneficium, si quod habet? De hoc dubio diximus in tractat. de benef. In praesentia satis sit dicere, communem esse opinionem, cum ipso iure non amittere Beneficium, antequam à Iudice condemnatur, & consequenter ante sententiam Iudicis, fructus Beneficij facere suos: & renunciationem Beneficij, si fecerit ante sententiam Iudicis, esse in conscientia validam. Glossa in cap. 2. vi. lre pendente, in 6. communiter recepta, ut ait Couar. in cap. si furiosus, de homicidio, par. 2. §. 3. mm. 7.

Decimoquarto quaeritur, An homicida in conscientia in bonis occisi, possit succedere relictis ei, vel ex testamento, vel ab intestato? Respondetur, ex iure civili communi aperte constare, non posse homicidam ei succedere. *L. indignum. ff. de his, qui ut indignis auferuntur. Et l. cum rario. ff. de bonis damnatis.* haec habentur. [Qui manifeste comprobatus fuerit, ut per eius negligentiam, & culpam, alius, à quo haeres institutus erat, moreretur, repellitur ab hereditate.] Sed notandum est, hanc legem, & alias similes habere vim post sententiam criminis, quare autem sententiam Iudicis potest in foro conscientiae homicida in hereditatem succedere. Immo si ante mortem, homicidam testator herede relinquit, post lethale vulnus ab eo acceptum, testamentum non condens, aut testamentum antea factum confirmans, valet etiam in foro exteriori secundum aliquorum opinionem. Alij autem putant etiam tunc in foro exteriori non valere, & merito in penam criminis homicidam priuari hereditate. Item qui accusando non vindicant necem testatoris, iure communi cui li ab hereditate repelluntur. *L. ei, qui mortem. Et l. portiones. ff. de his, qui ut indignis auferuntur. Et l. cum mortem. ff. de iure sscel.* Item iure etiam communi civili homicida non potest hereditatem testatoris occisi habere, etiam si ad alium heredem devenerit, cui homicida ex iure aliqui successisset. *L. Lucius. ff. de iure sscel.* Omnes huiusmodi leges solum habent vim post sententiam criminis latam.

Quod si quaeras, an hereditas, qua homicida priuatur, accedat alijs cohæredibus, an vero pertineat ad filium? Respondetur, propositi dubium habere locum solummodo in foro exteriori post sententiam criminis latam, & tunc pertinere ad filium, non autem accedere alijs cohæredibus: nam in penam criminis merito homicida priuatur parte hereditatis sibi alioqui obuentura: & in penam etiam criminis ea pars hereditatis applicatur filio, quia potuit eam sibi filicus iure applicare.

De Restitutione faciendâ ex vulnere, vel amputatione membri.

CAPVT IV.

PRIMO quaeritur, quo pacto vulnerare hominem, vel membrum aliquod hominis amputare, sit peccatum contra iustitiam, etiam si quis sibi ipsi membrum abscondat? Ratio dubitandi est, quia potest alicui ex consensu, vulnus infligi, vel membrum abscondi, & scienti, ac volenti non fit iniuria, vel iniustitia. Respondetur, Quoties vi, vel fraude, vel quomodocumque contra voluntatē hominis vulnus infligitur, vel membrum amputatur, peccati est iniustitiae, quia ipsi homini vulnerato, vel cui membrum amputatur, fit iniuria, & damnum. Item quodcumque quis consentiens vulneratur, vel membro priuatur sine causa, peccatum est contra iustitiam, quia sicut nullus habet dominium suae vite corporalis, quoniam illud sibi Deus retinuit, sic nullus habet Dominium membrorum: eadem enim est ratio totius, & partis. Quare sicut homo seipsum occidens, vt

vt supra diximus, facit contra iustitiam Republicae, & Dei sic etiam seipsum vulnerans, vel membrum amputans, vel sine causa id sibi fieri permittens, facit contra iustitiam Republicae, & Dei.

Secundo quaeritur, Quid sit pro vulnere, vel amputatione membri restituendum? Respondetur, ex communi sententia, esse restituendas omnes impensas in curatione vulneris, vel membri. Item omne quod interest vulnerati, nimirum lucrum, quod illi cessavit, & damnum, quod accepit. Omnis item iniuria, si quae est illata, est compensanda. An vero praeter haec sit etiam aliquid restituendum pro ipso membro amputato, aut pro deformitate cicatricis, sunt duae opiniones, sicuti diximus supra de homicidio. Nauarrus enim putat, nihil aliud esse restituendum. Alij vero aiunt, esse aliquid restituendum pro ipsius membri vita ablata. Sed, vt diximus, valde probabilis est opinio Nauarrus. Et quicquid sit de hac re, certum est, si seruo membrum sit amputatum, Domino ipsius esse restituendum, quanti minoris venderetur seruus, quod eo membro careat. Similiter si femina vulnerata derelicta sit cicatrix, est restituendum totum damnum, quod ea patitur ob cicatricem, nimirum si ob eam non nupsisset pari.

Ex dictis sequitur, quod etiam sit restituendum pro libertate alicui contra iustitiam adempta, v. g. Titius Caion alioqui liberum hominem seruituti subiecit iniuste, necesse est, vt in libertatem restituatur, pecunijs eum redimendo, vel aliter pro eo satisfaciendo.

De Restitutione ob stuprum faciendâ.

CAPVT V.

DE stupro qualis sit luxuriae species, explicuimus in sexto Praecepto decalogi. In praesentia solum est agendum de obligatione restitutionis quae nascitur ex stupro.

Primo quaeritur, Quo pacto stuprum sit contra iustitiam? Respondetur, inter omnes conuenire, quodocumque aliquis corrumpit virginem vi, minis, metu, fraude, vel mendacijs, esse peccatum contra iustitiam: tum quia vis inferitur faminae: tum quia iniuria, & damno afficitur virgo contra voluntatem suam.

Tota difficultas in eo posita est, an quando femina consentiens corrumpitur, qui corrumpit illam, peccet contra iustitiam? Duæ sunt opiniones. Prima asserit non esse peccatum contra iustitiam, immo nec esse speciale peccatum luxuriae à simplici fornicatione distinctum. Ita Sotus in 4. Dist. 18. q. 2. art. 4. Ratio huius est, quia stuprum non est speciale luxuriae peccatum, nisi quando quis corrumpit vi, vel fraude, vel mendacijs: & tunc stuprum esse iniustitiam simul cum peccato luxuriae coniunctam, at si sponte sua consentiens sinat se ab alio corrumpi, non esse iniustitiam, quoniam femina Dominium habet suae virginis, & nemini facit iniuriam, si libere suam perdat virginis, & velit inuoluta manere.

Aut secunda opinio, stuprum esse speciale peccati luxuriae à simplici fornicatione specie distinctum, etiam si libere consentiens virgo femina corrumpatur, & esse iniustitiam peccatum, quia sicut nullus habet Dominium alterius sui membri corporalis, ita nec femina habet Dominium suae virginis integritatis: nam virginea integritas videtur connumeranda inter membra, siue bona corporalia, est enim virginea integritas à natura data. Ita videtur sentire Medicus in sua Instructione confessariorum, cap. 1. §. 181.

In hac re probabilis mihi videtur, stuprum, etiam in virgine, quae consentiens corrumpitur ab aliquo, esse speciale peccatum luxuriae, à simplici fornicatione specie distinctum, non tamen esse iniustitiam peccatum, quod sit speciale luxuriae peccatum, probauimus in sexto Praecepto decalogi. Quod autem non sit iniustitiam delictum, ratio videtur ostendere, quia non facit iniuriam virgo libere consentiens